

Силабус навчальної дисципліни
«КОМПЛЕКСНІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ»

Спеціальність	<i>125 Кібербезпека</i>
Освітня програма	<i>125 Кібербезпека</i>
Освітній рівень	<i>Бакалавр</i>
Статус дисципліни	<i>Базова</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Курс / семестр	<i>3 курс, 5 семестр</i>
Кількість кредитів ЄКТС	<i>5</i>
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Лекції – 24 год.</i>
	<i>Лабораторні – 24 год.</i>
	<i>Самостійна робота – 102 год.</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Кафедра	<i>Кібербезпеки та інформаційних технологій, м. Харків, пр-т Науки 9-А, 057-702-18-31, http://www.kafcbit.hneu.edu.ua/</i>
Викладач (-і)	<i>Корольов Роман Володимирович, к.т.н., доцент</i>
Контактна інформація викладача (-ів)	<i>korolevrv01@ukr.net</i>
Дні занять	<i>П'ятниця</i>
Консультації	<i>Понеділок 12.10; дистанційні; відповідно до графіку; індивідуальні</i>
<p>Мета навчальної дисципліни “Комплексні системи захисту інформації” є навчання студентів принципам побудови комплексних систем захисту інформації на основі синтезу організаційних і технічних заходів щодо забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом, основ ведення електронного документообігу в умовах сучасних кіберзагроз та витоку технічними каналами, забезпечення захисту інформації від несанкціонованого доступу на основі вимог міжнародних стандартів з інформаційної безпеки, державних нормативних документів з технології захисту інформації.</p>	
<p><i>Передумови для навчання</i> <i>ІС і Інтернет-технології, Математичні основи криптології / основи традиційного шифрування, сучасні методи шифрування, шифри з симетричним ключем.</i></p>	

Змістовий модуль 1. Нормативно-правові аспекти побудови КСЗІ. Захист інформації від технічних каналів витоку.	
Тема 1. <i>Нормативно-правове забезпечення в сфері інформаційної безпеки.</i>	
Тема 2. <i>Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах від витоку технічними каналами.</i>	
Тема 3. <i>Радіоканали витоку інформації.</i>	
Тема 4. <i>Акустичні канали витоку інформації та методи захисту.</i>	
Тема 5. <i>Побічні електромагнітні випромінювання (ПЕМВ) засобів обчислювальної техніки (ЗОТ).</i>	
Тема 6. <i>Загрози інформації в сучасних ІКС.</i>	
Тема 7. <i>Канали витоку при експлуатації ЕОМ.</i>	
Змістовий модуль 2. Створення КСЗІ в інформаційно-телекомунікаційних системах	
Тема 8. <i>Формування загальних вимог до КСЗІ в ІКС.</i>	
Тема 9. <i>Етапи побудови КСЗІ.</i>	
Тема 10. <i>Система управління інформаційною безпекою підприємства.</i>	
Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни <i>Zmap, Nmap, Kali Linux</i>	
Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система) Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця навчальної дисципліни “Комплексні системи захисту інформації” https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4940	<i>Лекції, лабораторні роботи, література, підручники</i>
Рекомендовані джерела	
1. Закон України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах” (1994)	
2. Закон України “Про захист персональних даних” (2010)	
3. СТРАТЕГІЯ національної безпеки України (затверджена Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015)	
4. Закон України “Про національну безпеку (2018)	
5. Стратегія кібербезпеки України” (Введено в дію Указом Президента України від 15 березня 2016 року №96/2016)	
6. Положення про технічний захист інформації в Україні, затверджене Указом Президента України від 27.09.99 № 1229	
7. ДСТУ 3396 0-96 Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні положення;	
8. ДСТУ 3396 1-96 Захист інформації. Технічний захист інформації. Порядок проведення робіт;	
9. НД ТЗІ 2.1-001-2001 Створення комплексів технічного захисту інформації. Атестація комплексів. Основні положення.	
10. НД ТЗІ 1.1-003-99: Термінологія в області захисту інформації в комп’ютерних системах від несанкціонованого доступу. НД ТЗІ 2.5-004-99: Критерії оцінки захищеності інформації у комп’ютерних системах від несанкціонованого доступу. Затверджено наказом ДСТСЗІ СБУ № 22 від 28.04.1999. ДСТСЗІ СБУ, К: 1999. – 34с.	
11. НД ТЗІ 1.1-002-99. Загальні положення щодо захисту інформації в комп’ютерних системах від несанкціонованого доступу.	
12. НД ТЗІ 1.1-003-99. Термінологія в області захисту інформації в комп’ютерних	

системах від несанкціонованого доступу.

13. НД ТЗІ 1.1-005-07 *Захист інформації на об'єктах інформаційної діяльності. Створення комплексу технічного захисту інформації. Основні положення.*

14. НД ТЗІ 1.4-001-00. *Типове положення про службу захисту інформації в автоматизованій системі.*

15. НД ТЗІ 2.5-004-99. *Критерії оцінки захищеності інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу.*

16. НД ТЗІ 2.5-005-99. *Класифікація автоматизованих систем і стандартні функціональні профілі захищеності оброблюваної інформації від несанкціонованого доступу.*

17. НД ТЗІ 3.7-003-05. *Порядок проведення робіт із створення комплексної системи захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі.*

18. НД ТЗІ 3.7-001-99. *Методичні вказівки щодо розробки технічного завдання на створення комплексної системи захисту інформації в АС.*

19. НД ТЗІ 1.6-004-2013 *Захист інформації на об'єктах інформаційної діяльності. Положення про категоріювання об'єктів, де циркулює інформація з обмеженим доступом, що становить державну таємницю.*

20. *Information Security Handbook for Network Beginners. National Center of Incident Readiness and Strategy for Cybersecurity (NISC) ver. 2.11e*

Система оцінювання результатів навчання

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в технологічній карті дисципліни.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни (приклад)

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	12
Лабораторні роботи	72
Контрольна робота	16
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	

60 – 63	Е		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		
Політики навчальної дисципліни <i>Політика дотримання академічної доброчесності, Політика щодо пропусків занять, Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну, тощо</i>			
<i>Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни «Комплексні системи захисту інформації, 2020».</i>			

Силабус затверджено на засіданні кафедри «З1» серпня 2020 р. Протокол №2